

VY 32 INOVACE S2.3 ČJ.ročník.8.13

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VLASTNÍ JMÉNA

Pravopis vlastních jmen

Vlastní jména mohou být podle počtu slov:

a) jednoslovná: Jiří, Klatovy, Polsko, Vltava, Mourek

b) souslovná: Národní divadlo, Týnec nad Sázavou, Malá Strana, Bible kralická

c) před vlastním jménem je jméno obecné:

**např. poloostrov Kola, okres
Pardubice, náměstí Míru, hotel
Zvon, ulice Boženy Němcové, dům
U Tří lilií, restaurace U Medvídků,
ulice Na Můstku**

(X sejdeme se na Můstku)

**Podle pojmenování skutečnosti
rozdělujeme vlastní jména na:**

a) jména osob, postav, kolektivů osob:

**Smetanova Libuše, Jiří z Poděbrad,
Bludný Holanďan, Panna orleánská, Přemyslovci,
Novákové, Evropan, Čech, Pražan, Pán Bůh,
Duch svatý, Zrzečka.**

**(X jidáš, lazar, černochoch, indián, lumírovec,
husita, pražané, táborité)**

b) jména hvězdářská:

**Venuše, Měsíc, Země, Slunce,
Orion, Malý vůz, Mléčná dráha,
souhvězdí Panny, Moře klidu.**

(X sluneční soustava)

c) jména zeměpisná:

**Filipíny, Morava, Středomoří,
jižní Evropa, Severní Amerika,
Severní ledový oceán, Suezský průplav,
Blízký východ, Český ráj, Černá Hora,
Vysoké Tatry, Teplá Vltava, Divoká Orlice,
Nové Mlýny,
rybník Rožmberk, Prachovské skály**

d) obce, části, ulice, stavby apod.:

**Lázně Kynžvart, Malá Víska, Harrachov,
Dvůr Králové nad Labem, Kostelec nad
Černými lesy, Bílá Hora,
Vodičkova ulice, ulice 28. října,
ulice Na Příkopě, nábřeží Kpt. Jaroše,
Sídliště Míru, náměstí Míru,
Sady Čelakovského, Riegrova stezka,
zámek Hrubá Skála, kostel sv. Martina
Pražský hrad**

e) stanice a zastávky:

**Praha-Smíchov, Pod Nemocnicí,
Hlavní nádraží, Náměstí Míru,
Jablonec n.Nisou-dolní nádraží,
Kadaň-předměstí, Letiště Václava
Havla**

f) instituce, organizace:

Organizace spojených národů, Evropská unie, Rakousko-Uhersko, Jihočeský kraj, Brno-venkov, Poslanecká sněmovna, Úřad vlády České republiky, Akademie věd ČR, Univerzita Karlova, Základní umělecká škola v Klatovech, Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech, Národní divadlo, Rada města Plzně, Ústavní soud, Občanská demokratická strana, Česká filharmonie, Slavia Praha

(X mladočeská strana, jednota bratrská.)

g) dokumenty, díla, výrobky:

**Zlatá bula sicilská, Zákoník práce,
Polka Es dur, Osudová symfonie,
Symfonie Z Nového světa, Starý zákon,
Rukopis královédvorský, Má vlast,
Zapadlí vlastenci, Škoda Octavia,
Brněnský drak, Lidové noviny,
Řád T. G. Masaryka,
pivo Staropramen, sýr Blat'ácké zlato,
Apollo XIII.**

h) označení významných událostí, dnů a období

Pražské povstání, Velká francouzská revoluce, Mezinárodní hudební festival Pražské jaro, Dvacáté /XX./zimní olympijské hry, Dušičky, Nový rok, Hod boží vánoční, Velký pátek, Zlatý slavík 2012, Řád bílého lva, Nobelova cena míru

ch) vyjádření úcty:

i) zkratky:

Excelence, Mistr, Vaše Magnificence,

oslovení v dopisech, v mailech – Vy, Tvůj

MUDr., JUDr., PhDr., PaedDr., Ing.,

Kč , Na Cl, Fe, ARO, MFF, LN, Karel IV.

ZAKROUŽKUJ, KDE SE PÍŠÍ VE VLASTNÍCH JMÉNECH VELKÁ PÍSMENA

- NA KOLÍNSKU A V CELÉM POLABÍ VŮBEC JE ÚRODNÁ PŮDA. V KUTNÉ HOŘE BYLA KDYSI LOŽISKA STRÍBRA. PRVNÍ ČEŠI SE ROZHLIŽELI PO NAŠÍ ZEMI Z HORY ŘÍP. VE ŠVÝCARSKÝCH ALPÁCH JSOU DOBŘE UPRAVENÉ VLEKY. V PRAŽSKÉM PLANETÁRIU JSEM POZOROVALA NOČNÍ OBLOHU S VELKÝM VOZEM A POLÁRKOU. ULICE NA MAGISTRÁLE JE DELŠÍ NEŽ U TRATI. MÁ CHATU V ČESKÉM RÁJI.

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

- Na **K**OLÍNSKU A V CELÉM **P**OLABÍ VŮBEC JE ÚRODNÁ PŮDA. V **K**UTNÉ **H**OŘE BYLA KDYSI LOŽISKA STŘÍBRA. PRVNÍ **Č**EŠI SE ROZHLIŽELI PO NAŠÍ ZEMI Z HORY **Ř**ÍP. VE ŠVÝCARSKÝCH **A**LPÁCH JSOU DOBŘE UPRAVENÉ VLEKY. V PRAŽSKÉM **P**LANETÁRIU JSEM POZOROVALA NOČNÍ OBLOHU S **V**ELKÝM VOZEM A **P**POLÁRKOU. ULICE **N**A **M**MAGISTRÁLE JE DELŠÍ NEŽ ULICE **U** **T**TRATI. MÁ CHATU V **Č**ESKÉM RÁJI.

ZAKROUŽKUJ, KDE SE PÍŠÍ VE VLASTNÍCH JMÉNECH VELKÁ PÍSMENA

- ZE VŠECH SVÁTKŮ MÁM NEJRADĚJI VÁNOCE A VELIKONOCE. NAPSAL MI POHLED K NOVÉMU ROKU. MÁ SESTRA STUDOVALA NA KARLOVĚ UNIVERZITĚ. HLÁSÍ SE BRATR NA VYSOKOU ŠKOLU? RODIČE VOLILI DEMOKRATICKOU UNII. TEĎ CHODÍ DO ZÁKLADNÍ ŠKOLY A PAK PŮJDE NA GYMNÁZIUM KRÁLE JIŘÍHO V PODĚBRADECH. MOŽNÁ TI TO POTVRDÍ NA VAŠEM OBECNÍM ÚŘADĚ, ALE URČITĚ NA MĚSTSKÉM ÚŘADĚ V KOLÍNĚ.

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

- ZE VŠECH SVÁTKŮ MÁM NEJRADĚJI VÁNOCE A VELIKONOCE. NAPSAL MI POHLED K NOVÉMU ROKU. MÁ SESTRA STUDOVALA NA KARLOVĚ UNIVERZITĚ. HLÁSÍ SE BRATR NA VYSOKOU ŠKOLU?
- RODIČE VOLILI DEMOKRATICKOU UNII. TEĎ CHODÍ DO ZÁKLADNÍ ŠKOLY A PAK PŮJDE NA GYMNÁZIUM KRÁLE JIŘÍHO V PODĚBRADECH. MOŽNÁ TI TO POTVRDÍ NA VAŠEM OBECNÍM ÚŘADĚ, ALE URČITĚ NA MĚSTSKÉM ÚŘADĚ V KOLÍNĚ.

ZAKROUŽKUJ, KDE SE PÍŠÍ VE VLASTNÍCH JMÉNECH VELKÁ PÍSMENA

- PO PODPISU MNICHOVSKÉ DOHODY ZANIKLA PRVNÍ REPUBLIKA A ČEŠI HROMADNĚ OPOUŠTĚLI SUDETY. BĚHEM DRUHÉ /2./ SVĚTOVÉ VÁLKY SE NAŠE ÚZEMÍ NAZÝVALO PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA. 5. KVĚTNA 1945 PROPUKLO PRAŽSKÉ POVSTÁNÍ. OD ROKU 1942 SE UTVÁŘELA PODOBA ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, JEJÍMŽ ZÁKLADNÍM DOKUMENTEM JE CHARTA OSN. V ZÁŘÍ 1949 VZNIKLA SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. OBDOBÍ NAPĚTÍ MEZI SOVĚTSKÝM SVAZEM A SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI SE ŘÍKÁ STUDENÁ VÁLKA. VE DRUHÉ /2. / POLOVINĚ 20.STOLETÍ SE SVĚT DĚLIL NA VÝCHOD A ZÁPAD, KDEŽTO DNES NA SEVER A JIH.

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

- PO PODPISU MNICHOVSKÉ DOHODY ZANIKLA PRVNÍ REPUBLIKA A ČEŠI HROMADNĚ OPOUŠTĚLI SUDETY. BĚHEM DRUHÉ /2./ SVĚTOVÉ VÁLKY SE NAŠE ÚZEMÍ NAZÝVALO PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA. 5. KVĚTNA 1945 PROPUKLO PRAŽSKÉ POVSTÁNÍ. OD ROKU 1942 SE UTVÁŘELA PODOBA ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, JEJÍMŽ ZÁKLADNÍM DOKUMENTEM JE CHARTA OSN. V ZÁŘÍ 1949 VZNIKLA SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. OBDOBÍ NAPĚTÍ MEZI SOVĚTSKÝM SVAZEM A SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI SE ŘÍKÁ STUDENÁ VÁLKA. VE DRUHÉ /2. / POLOVINĚ 20.STOLETÍ SE SVĚT DĚLIL NA VÝCHOD A ZÁPAD, KDEŽTO DNES NA SEVER A JIH.

Použitá literatura:

ŠAUR, V. *Pravidla českého pravopisu s výkladem mluvnice*. Praha : Ottovo nakladatelství, 2005. ISBN 80-7360-288-1.

STYBLÍK, V. *Český jazyk pro 9. Ročník základní školy*. Praha : SPN, 2001. ISBN 80-85937-87-5.

KREJČOVÁ, M., HAVLOVÁ, I., *Diktáty a pravopisná cvičení II.*, Úvaly, Jinan 1995.

Barone, H. a kol., *Cvičebnice českého jazyka aneb co byste měli znát ze základní školy*. Brno: Didaktis, 2007. ISBN 978-80-7358-084-1.

- **Autor:** Mgr. Irena Houbová
- **Vzdělávací oblast:** Český jazyk a literatura
- **Téma:** Vlastní jména – pravopis
- **Ročník:** 7, 9.
- **Datum vytvoření:** říjen 2012
- **Anotace:** Výkladová prezentace uvádí základní pravidla pravopisu velkých písmen ve vlastních jménech. Součástí prezentace jsou úkoly k procvičení
- **Metodické pokyny:** Tuto prezentaci lze využít k výkladu a procvičování a opakování učiva, součástí jsou kontrolní cvičení
- **Pomůcky:** PC, dataprojektor, příp. vytištěné pracovní listy - cvičení

